

OLMAYAN EVLERE AĞITLAR: 1 YOLLAR, HIÇ BİTMEMEYECİK GİBİ GELEN YOLLAR

Çocukluk ve gençlik yıllarım, günümüzde cami adı olarak kalıp kendisi olmayan Fahrennisa Mahallesi'nde geçmişti. Daha doğrusu mahalle, bir tür benim dolaşım alanımın merkezi idi, yani pergelin ucu bu mahalleye bakıyordu. Artık oradan dördü ana yön olan sekiz yöne gidip gelebiliyordum. Uzun Harmanlardan Kanlı Göl'e, Gazanfer ve Aymanas'tan çarşı boğazına, Uluirmak'tan Türbe Önü'ne yayılan veya dağılan bir geniş alan... Belki bazılarında sıkça geçemiyordum ama oralar benim alanlarımdan idi.

Ya öbür semtler, mahalleler, caddeler? Bu yazı için hafızamı öylesine zorladım ki... İşte tozlu torbamdan çıkarabildiğim bazı yerler. Buraların en şanslı olan yer neresi dersiniz? Bitcimez! Acaba doğru yazılışı böyle miydi yoksa ben mi biraz Gonyalcaya kaçverdim? Annem Zeliha Hanım'ın üçüncü sıradada yer aldığı ailede üç de dayım vardı: Murat, İsmail ve Mehmet. Bunlardan ikincisinin kışlık evi Bitcimez'de, yazlık evi ise Büyük Kumköprü'de idi. Bizim Çaybaşı'ndan kalkıp Bitcimez'e gitmek zaman açısından bayağı külfetli idi. Önce

Prof. Dr.
Saim SAKAOĞLU

mahalleden çıkıp çarşının tam göbeğinden geçip Fenni Furun'a doğru devam edeceksin, sonra da İsmet Paşa İlkokulu'nu geçip çarşısız sokaklardan yola devam edeceksin.

Çocukluğumuzda bayramlarda bile gidemezdik oralara... Korkardık, evdekiler asla yalnız göndermezlerdi. İlerleyen yıllarda ise büyük dayımın neredeyse yaşıttım olan en küçük çocuğu olan Mehmet Aydın Köseoğlu ile gider olduk. Bir de dayımın büyük oğlu Hacı ağabeyimin düğünü için kalabalıkça gitmişliğimiz var...

Bir defa da Araplar'a gittiğimi hatırlıyorum. Hacı Hasanbaşı'dan (Hacı Hasan Baş) ise bir yol şaşırması sonucu geçtiğimi söyleyebilirim. Oralar benim haritamda sanki yok gibi idi.

Sadece oralar mı? Tarla Mahallesi diye bir yerin adını iştir de neresi olduğunu bilmezdik. Zindankale'yi ise sineması sayesinde çok geç de olsa tanıdık. Bir de Çifte Merdiven Mahallesi'ni iştirirdik de merdivenlerin nasıl olup da çift olduğunu merak ederdik. Muhacir Pazarı civarını ise, 1952 Eylülünde başladığım Konya Lisesi öğrenciliğim sırasında tanıdım. Günümüzde ise Kon-

ya'mızın belki de yüzde seksenini tanımıyorum. Bir gece havaalanından evimize gelirken kendimi Mevlâna Kültür Merkezi civarında bulunca, 'Neyse, buradan bizim eve gidecek yolu biliyorum' diye teselli makamında iç geçirmiştım.

Ağıt yakacağımız ilk ev, büyük dayım Murat Köseoğlu ile eşi Mediha Köseoğlu'nun Küçük Kumköprü'deki yazlık evleridir. Şimdi oralar o kadar değişmiş ki bazı yerlerini tanıyamıyor, havaalanı dönüşümde olduğu gibi yolları karıştırıyorum.

Geliniz, bizim tarihî Çaybaşı Caddesi'nden yola çıkıp bu bağ evinin yolunu tutalım. Biliyorum, benim, şehrimin bazı yerlerini hiç bilmediğim gibi pek çok hemşerimiz de benim dolaştığım yerleri bilmeyebilir. Bizim, Âşık Mehmet Yakıcı'nın bir şiirinde, 'Çaybaşı'nın uşakları...' diye övdüğü bizler, sizlere kolayca yürüebileceğiniz bağ evi yolunuzu tanıtmaya çalışalım.

Çaybaşı Caddesi'nin baş, orta ve sonunda birkaç caddeyle bağlantısı vardır. Bunların en önemlisi Ulurmak/Karaman Caddesi'dir. İki cad-demizin bu buluşma noktasının hemen az ötesinde, Ulurmak Burhandede Camii'nin yan giriş kapısından sonra yol ikiye ayrılır. Aslında bu iki sokak da Büyük Kumköprü Caddesi'yle (Mengene Caddesi) buluşur ama biz biraz dolaşıp uzadıktan sonra sona erecek olan Burhannedin Tirmizi Sokağı'na gireceğiz. Bu yolun benim açımdan birkaç özelliği vardı. Rahmetli babamın iki yakın arkadaşının evleri bu sokağın üzerindedir: Çenesinde, tıpkı Tatarlarda olduğu gibi pek az sakalı olan Mustafa Amca ile onun evinin hemen karşısındaki Mehmet Emin Amca'nın evleri... Rahmetli annem Zeliha Hanım, 25 yıl kadar öncesinde, genç kızlık döneminin Sultan Navruz'ını (Nevruz) anlatırken Mehmet Emin Amca'nın evinin

arkasındaki geniş bahçede kutladıklarının anlatmıştı. Ben de bu anlatımları, Ankara'da düzenlenen bir uluslararası toplantıda bildiri olarak sunmuşum.

Bu yolun, belki de geçenlerinin çoğunun hiç fark edemediği bir özelliği daha vardı. Bu amcalarım evinden aşağıya doğru, Büyük Kumköprü Caddesi için ilerlerken sol kolda bir uzunca bahçe duvarı vardı. Kim bilir şimdi yerinde kaç katlı bir bina yükseliyordur. İşte bu bahçede yetişen meyve ağaçlarında biri de bir kayısı ağacı idi. Bu ağacın özelliği meyvelerinin çok erken olgunlaşması idi. Âdeta taşradan gelecek olan turfanda kayısılarla yarışır gibiydi. Elbette bizim sokağa taşan alt dallarına bile ulaşmamız mümkün değildi ama gelip geçenin kısmeti olarak sokağa dökülen kayısıları görüyor ve onun bu erkencilik özelliğini keşfediyorduk.

Derken ver elini Büyük Kumköprü Caddesi... Almış başını gidiyor, kim bilir nerelere kadar uzanıyor. O yoluna devam etsin, biz hemen oradan karşıya atlayıp sol tarafında kalan Sarıyakup Caddesi'ne geçiverelim. 'Kimdir bu Sarı Yakup denilen ulu kişi?' diye sorarsanız, 'Konya Ansiklopedisi'nin ilgili maddesine gidiveriniz' derim. Bu cadde bir zamanlar, sonra yapılan Fatih Karakolu'na (sonra Polis Merkezi) kadar uzanıp giderdi. Derken, aylar yıllar geçti ve yeni caddeler icat ediliverdi (!) Dr. Ahmet Özcan Caddesi, Fetih Caddesi, vb. İşte bu sonuncu cadde ilkinin devamı olarak giderken ilk trafik ışıklarının ötesinde bir yerde Sarıyakup Caddesi'ni kesiverdi. Acaba bu kesintinin devamı aynı adı taşıyor mu dersiniz: Çünkü orada kalan bölüm artık bir sokak kimliğine bürünvermiş gibi.

Sarıyakup Caddesi deyip de geçivermeyiniz, bizim oralarda nice hatıramız canlılığını koruyup durmaktadır. Bu caddenin başladığı yerden yolunuza devam edelim, ilk *Olma-*

yan Evlere Ağıt yazımızı ise bir sonraki sayımızda ele alalım.

Yılımı söyleyemeyeceğim ama ona ipucu olabilecek başka bir olaydan yola çıkacağım. Acaba Hâkimiyeti Milliye İlkokulu'nun dördüncü sınıfına başladığım yıl olabilir mi? Evlerine gittiğimiz büyük dayımın dördüncü ve sonuncu olan tek erkek çocuğu olan Mehmet Aydın benden bir yaş büyük ve bir sınıf üstte... İkimiz de tekne kazıntısıyız.

Okulların açıldığı haftanın son günleri olmalı. Dayımların, Dedeoğlu Mahallesi'ndeki evlerinin bulunduğu Han Sokağı'ndan topluca yola çıkıyoruz. Amacımız bağ evine gitmek. O yıllarda şehre göçmeler pek erkene alınmaz. Belki daha pekmez kaynatılacaktır. Yolda dört kişiyiz: Hatice ve Sevim Ablalarım, Aydın ve ben. Fazla uzun olmayan Han Sokağı sonunda Sarıyakup Camii vardır. Bu camiin pek az bilinen özelliklerinden birini de yeri gelmişken araya sıkıştırıverelim. Eskilerin *sadaka taşı* dedikleri, bir tür yardım-laşma taşları vardı, uzun uzun anlatmayacağım. Hayatta olsaydı, Yrd. Doç. Dr. Hasan Özönder dostumuz anlatırdı ama bizler artık onun yazılarından yola çıkmak durumundayız.

Camiin sonu geniş bir alana ulaşır. Vaktiyle, o alandan başlayan iki cadde vardı: Büyük Kumköprü ve Sarıyakup. Biz, pusulamızı, öbürüne göre daha kısa ve dar olan Sarıyakup'a çevireceğiz. Son yıllarda daha kısa olan bir cadde veya sokak daha icat edildiğini hatırlıyorum ama adını bilmiyorum.

Evden çıktığımızda kapalı olan hava bir süre sonra ahmak islatanı ile bizi biraz tedirgin etmeye başladı. Sarıyakup Caddesi bizim için üç menzillik bir yer idi. Menzillerimiz ise, adlarını o yıllarda bilmediğimiz ama bizlerin numaralandırdığı üç cami idi. Bu menziller arasında yer alan bazı evler ve o evlerde oturan

Ahmet Nushi Katırcıoğlu

kişilerle ilgili hatıralarımız veya hatırladıklarımız var. Onlarla menzillerimiz arasında daha kolay yürüye-bileceğiz.

Caddemizin ilk menzili, bizlerin İlk Cami adını verdiğimiz noktada sona ererdi, daha doğrusu bizim coğrafya bilgimiz böyle adlandırırđı. Galiba oraya kadar da bir sokak bile yoktu ama yanılabilirim. Camiin hemen yakınındaki sokak ise küçük bir iki kıvrım ve yanılmıyorsam küçük bir çay ile Büyük Kumköprü Caddesi'yle bağ kurardı.

Bu cami benim hayatımda bazı açılardan derin izler taşır. Hemen karşısındaki çifte kanatlı ve geniş bahçeli ve de iki katlı ev, Konya'mızın ünlü nüktedanlarından Ahmet Nushi Katırcıoğlu'na ait idi. Kimdi bu amcamız? Şahsen de tanıdığım bu amcamız, rahmetli babam Hat-tat Hafız Mehmet Sakaoğlu'nun *Darü'l-Hilâfetül Aliyye*'de okurken öğretmeni imiş. Benim, Hâkimiyeti Milliye İlkokulu'nda okuduğum yıllarda kardeş şubede beş yıl birlikte okuduğum küçük oğlu Taha'nın da babası idi. Yıllar sonra Konya ağzı ile ilgilenirken gördüm ki Nushi Amca dil konularına da eğilmiş ve çeşitli yayınlara imzasını atmıştı. Son bir özelliği ise, ünlü bir şikem-

Fahri Kulu Efendi

perver (midesine düşkün, çok yiyen) kişi olması idi. Değişik kaynaklarda hakkında bilgi bulunmaktadır. Dil ile ilgili olanlar için, *Konya Ağzı Üzerine Araştırmalar* (Konya 2012) adlı kitabımızın ilgili sayfalarına bakılabilir. Rahmetli Prof. Dr. Ali Osman Koçkuzu'nun merhum ile ilgili yazısı da bulunup okunmalıdır. Merhumun evinde özellikle yaz aylarında okulların tatil olduğu günlerde bahçede gece oturmalarına girdik. Kimlerle mi? Hakkı Mihçı, Haşim Bildirici, Refik Şener ve ben... Bu ev, Nushi bey ve Taha kardeşim için özel bir yazı bile yazılabilir. Kısmet.

Nushi Bey'in evinden yolumuza devam edelim. Fazla gitmeyeceğiz, belki 50-60 metre kadar... Yanılma payı hakkımı da kullanma istiyorum. Yine yolun sol kolundan tek katlı bir eve daha misafir olacağız. Burası da, babamın aynı okuldaki hocalarından Fahri Kulu Efendi'nin evidir. Rahmetli babam, daha ilkokul yıllarımın sonlarında, dinî bayramlarda elimden tutar, hocasına el öptürmeye götürürdü.

Fahri Efendi Hoca'nın evi bizim ikinci menzilemizin alanına girerdi. Bir hayli yol aldıktan sonra, yolun sağından akıp gitmekte olan çay bir

camii ile dinlenirdi. Devam olarak nereye dönerdi veya giderdi, bilemiyorum. Bu camii'nin adı *Orta Camii* idi. Bu ad, ortası anlamına gelmiyordu, üç camii'nin ortasında olduğu için bu adı veriyorduk. Camii bir köşede idi ve sağa dönülünce Büyük Kumköprü Caddesi'ne ulaşırdı. Ve karşısına Mengene Zaferiye Camii çıkardı. Rahmetli babam uzun yıllar bu camide Cuma ve Bayram Namazlarını kıldırılmıştı.

Orta Camii'nin çapraz köşesindeki evde, uzaktan da olsa bir tanıdığımız otururdu. Ortanca dayım Hacı İsmail Köseoğlu ile Atiye Yenge'min tek kızı olan Saadet Ablamızın eşi Mehmet Korucu'nun erkek kardeşi bu evin sahibi idi.

Artık üçüncü menzile girmiş bulunuyoruz. Bu, en uzun menzildir. Burada ise tanıdığımız bir aile vardır. Tam kimliklerini vermekte zorlanacağım ailenin çeşitli kollarından subaylar, iş insanları, güreşçiler yetişmiştir. Mesela Kemal Oğan, ünlü pehlivan Yusuf Yörelî'nin rakipleri arasında idi.

Ve uzunca bir yürüyüş... O yıllarda çoğu kışın da oturulan evler olsa bile yazlık ev gibi, bağ evi gibi olanlar da vardı. Derken yolun sonuna geliyoruz. Elbette orada da bir camii olacak: *Son Camii*... Bu camii de bir köşededir. Ve sağa döner, oldukça dar olan bu yoldan uzun bir süre giderseniz yolunuz Büyük Kumköprü Caddesi'yle keşişir. Demek ki Sarıyakup Caddesi'nden sağa dönülürse bütün sokaklar, pek de paralel olmayan bir ana caddeye çıkıyormuş.

Eh, artık evimize yaklaşalım. Çayı atladıktan 120 metre kadar sonra, iki komşu kapısını geçer ve dayımın bağ evine ulaşırız. Tek kanatlı bir bağ evi... Ev değil sanki yaz hatıralarımızın yoğunlaştığı bir güzel ortam. Gecesiyle gündüzüyle, meyvesiyle yemeğiyle geçen nice günler...

Konya İl Milli Eğitim Müdürlerinden MUSTAFA AZMİ AKALIN (1858-1940)

Ahmet
ÇELİK

1 897-1906 tarihleri arasında Konya Maarif Müdürü olan Mustafa Azmi Akalin 1275/1858'de bugün Yunanistan sınırları içinde kalan Narda şehrinde doğmuştur.

Mustafa Azmi Bey'in babası 1877-1878 Osmanlı Meclis-i Mebusanı'nda (II. Meclis-i Mebusan) Kosova mebusu (milletvekili) seçilen Nardalı Ömer Şevki Paşa (d.1838)'dir.

BABASI: ÖMER ŞEVKİ PAŞA

Ömer Şevki Paşa, aslen Arnavutluk'un güneyinde ve Yunanistan sınırları içinde bulunan Narda şehrinden olup gençliğinde yoksul bir aileye mensup iken tahsil yaparak Abdurrahman Paşa'nın yanında kâtipliğe başlamıştır. Kabiliyeti ve zekâsı sayesinde Abdurrahman Paşa'nın gözüne giren Ömer Şevki Paşa, Abdurrahman Paşa'nın kız kardeşi Afife ile evlendirilmiştir.

Ömer Şevki Paşa, Narda'da kardeşi Fehmi Efendi ile birlikte civar köylerin çiftliklerini işletirken İstanbul'a yerleşmeye karar vermiş ve ailesini de alarak İstanbul'a taşınan Ömer Şevki Paşa burada dört oğlunu da mekteplere vererek iyi bir tahsil almalarını sağlamıştır.

Ömer Şevki Paşa, Sultan II. Abdülhamid tarafından Sinop'a mutasarrıf (vali) olarak atanmış-

tır. Bir süre sonra görevde iken hastalanan Paşa, 18 Mayıs 1318/31 Mayıs 1902 tarihinde Sinop'ta vefat etmiş ve cenazesi Seyyid İbrahim Bilâl Hazretleri Türbesi bahçesine defnedilmiştir.

ANNESİ: AFİFE HANIM

Mustafa Azmi Beyin annesi ise Afife Hanım'dır. Afife Hanım, Priştineli mutasarrıf Mehmed Yaşar Paşa'nın kızı ve Üsküp mutasarrıfı Abdurrahman Paşa'nın kız kardeşidir.

KARDEŞLERİ

Afife Hanım ile Ömer Şevki Efendi'nin evliliğinden

Mustafa Azmi Akalin (1858-1940)

Mustafa Azmi Akalın'ın babası Ömer Paşa

Azmi Bey'in kardeşi Besim Ömer Akalın

Macide (Tektaş, v.1952),⁽¹⁾ Mustafa Azmi (v.1940), Besim (Prof Dr. v.1940), Kemal (v.1930) ve Mahmut Agâh (v.1953) olmak üzere toplamda beş çocukları olmuştur.

(1) Macide, Düyun-u Umûmiye'de görevli Ömer Besim Bey ile evlendikten sonra ve ağabeyi ile aynı evde oturuyordu.

Azmi Bey ile babası ve kardeşi Besim

YAHYA KEMAL İLE AKRABALIĞI

1902 senesi Nisan ayında Üsküp'ten trenle İstanbul'a gelen Yahya Kemal Beyatlı, hâtıralarında ilk defa gördüğü İstanbul'u anlatırken, anne tarafından da akrabası olan Dr. Besim Ömer Paşa ve ailesi hakkında şu bilgileri verir:

“Sirkeci Garı'ndan bir arabaya bindim. Doğru Fazlıpaşa'da Besim Ömer Paşa Konağı'na gittim. Öğle zamanıydı. Hemen yukarıya çıkardılar. Besim Ömer Paşa'nın ve kardeşleri Agâh ve Kemal Ömer'in validesi olan büyük teyzemiz Afife Hanımefendi'nin elini öpmeye yukarı çıktım.

Afife Hanımefendi Priştineli Mâlik Paşa'nın kızı ve Abdurrahman Paşa'nın hemşiresiydi. Be-

nim annem Nâkiye Hanım'ın büyük annesi olan Âdile Hanım'ın annesi olan Nuriye Hanım'ın hemşiresiydi; yâni hep anneler tarafından dördüncü kuşakta teyzemizdi. İhtiyar ve güzîde bir kadındı.

Kocası Ömer Paşa o zaman Sinop'ta menfî (sürgün) olarak mutasarrıftı. Bu Ömer Paşa gençliğinde basit bir aileden, kimsesiz fakat okumuş, Ömer Efendi namında bir gençmiş. Cenup (güney) Arnavutluk'tan geliba Narda kasabasından gelmiş, Priştineli Abdurrahman Paşa'ya kâtip olmuş, onun konağında rüşdü ve iktidarı ile temayüz etmiş, nihâyet, bey ve paşa evlâdı olmayanlara kız vermeyen Rumeli hanedanlarının ananesi hilafına olarak Abdurrahman Paşa'nın küçük kerimesi Afife Hanım'ı Ömer Efendi'ye vermişler. Ömer Efendi, bilahare devlet hizmetine girmiş, bir hayli terakki etmiş, İstanbul'a yerleşmiş. Oğulları Azmi Bey'i, Besim Ömer Paşa'yı, Agâh'ı, Kemal Ömer'i İstanbul Mekteplerinde yetiştirmiştir. Nitekim Besim Ömer, doktorlukta, Kemal Ömer de ilk defa tüccarlığa atılarak o zamanki teceddüt (yenilik) fikirlerinin pîşvâsı olmuşlardır.

Ben İstanbul'a gittiğim zaman Besim Ömer Paşa meşhur bir doktordu ve mîrlivâ idi. Hem mütehassıs hem de mirliya olarak parlak bir adamdı; zengindi. O devrin en revnaklı bir şahsiyeti idi. Bir taraftan rütbe ve nişanlara mustağraktı. Bir taraftan da Tevfik Fikret'in arkadaşıydı. Doktor, şair, âlim, hukukçu, birçok güzîdelerden mürekkep bir zümrenin iâresinde mümtâz olarak yaşardı. Kendisinin hakika-

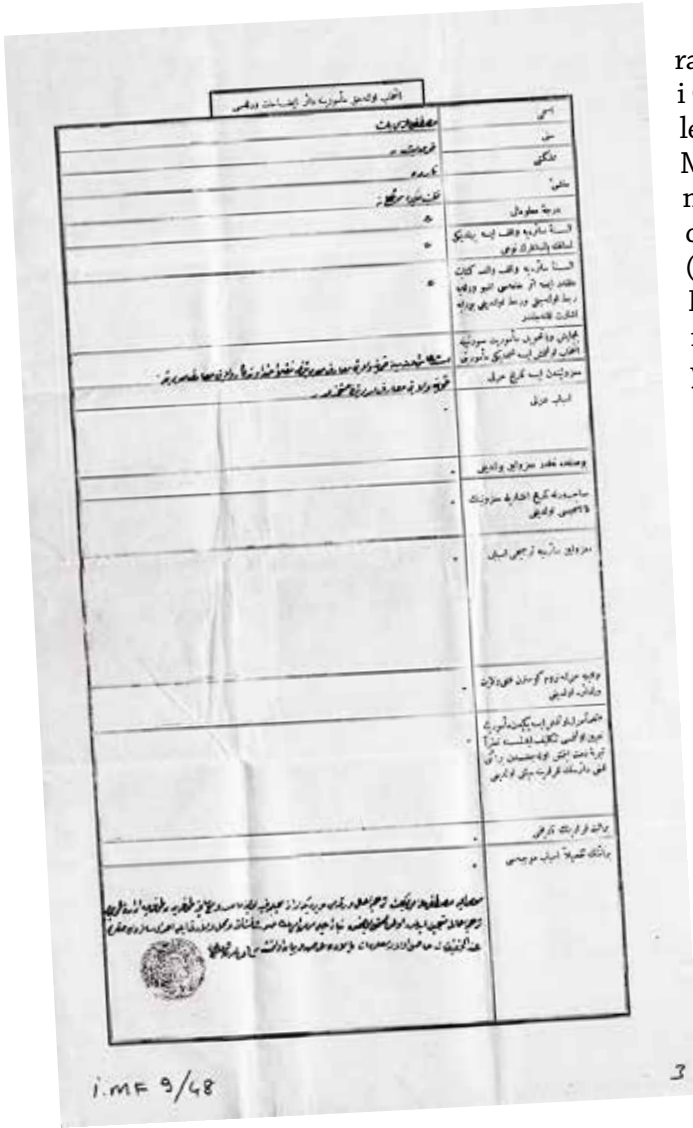
Azmi Bey Preveze Milletvekili

ten doktor başına benzer bir başı vardı.

Babası Ömer Paşa ve oğlu (Azmi), Sultan Abdülhamid'in bir hışmına uğrayarak, rivayet olunduğuna göre, maruf casuslardan Ali Galip'in bir jurnaliyle kendisini Sinop'a mutasarrıflığa, oğlunu da (Azmi Bey'i) Konya'ya Maarif Müdürlüğü'ne sürmüşler. Bu nefiy (sürgün) hâdisenin dehşeti Fazlıpaşa'daki konakta, için için hiss olunurdu.

O aralık Ömer Paşa Sinop'ta ağır hasta olduğu için bâ-irade-i seniyye (özel izinle) oğulları Agâh ve Kemal Ömer ziyaretine gitmişlerdi. Nitekim çok geçmeden öldü. Agâh ve Kemal Ömer de İstanbul'a döndüler.²⁾

(2) Yahya Kemal Beyatlı, Çocukluğum, Gençliğim, Siyasi ve Edebî Hâtıralarım, İstanbul 1973 s. 67-69

Azmi Bey'in Konya'dan Bursa'ya atanma kararı

TAHSİLİ VE RESMİ GÖREVLERİ

Mustafa Azmi Bey, Kosova Priştine Mekteb-i Rüştîyesi'nde rüştîye/ortaokul, İstanbul Galatasaray Sultanisi/Lisesi'nde idadi/lise eğitimini tamamlamıştır.

1883'te Mekteb-i Mülkiye'nin yüksek kısmını aliyyülala/pekiyi derecede bitirdikten sonra Maarif Nezareti Rüştîye Mektepleri İdaresi kâtipliği ile devlet hizmetine girmiştir.

Ek görev olarak da Galatasa-

ray Sultanisi'nde Lisân-i Osmânî (Türkçe dersleri), Darulmuallimin Mektebi'nde coğrafya muallimliği ile 1885'te de Orman ve Meâdin (madenler) Umum Müdürlüğü'nde tercüman olarak görev yapmıştır.

1886'da Maarif Nezareti (Millî Eğitim Bakanlığı) Encümen-i Teftiş ve Muayene azalığına getirilmiştir.

1889'da "Maarif" adında gazete çıkararak gazetenin imtiyaz sahibi olmuş,

1891'de İbtidâî Mektebler (İlköğretim) Şubesi Müdürlüğü ve 1893 tarihinde Rüştîye (Ortaöğretim) Mektepler Şubesi'ne terfi etmiştir.

Bu sırada Temmuz 1893'den Haziran 1897'ye ka-

dar Ziraat Bankası İdare Meclisi azalığına getirilmiş olan Mustafa Azmi Bey, Ocak 1894'den Mart 1897'ye kadar Hamidiye Yüksek Ticaret Mektebi coğrafya öğretmeni olarak görevine devam etmiştir.

1895'te Ortaöğretim Genel Müdürlüğü (İdadî Mektepler Müdürlüğü) görevine getirilmiş, ancak bu sırada bir öğretmenin onu "Sultan II. Abdülhamid'e suikast yapmak için dinamitli zarf hazırladığı" şeklinde bir şikâyeti üzerine evine baskın düzenlenerek tutuklanmıştır. Bu yüzden 3

Azmi Bey'in kitabı, Eski ve Yeni Harfler 1928

Azmi Bey'in Hanım kitabı

ay boyunca İstanbul Beyoğlu'nda bulunan Taşkışla'da hapis yatmış ancak suçsuz olduğu anlaşılınca hem kendisi hem de onu şikâyet eden öğretmen hakkında tayin kararı çıkarılmıştır.

KONYA MAARİF MÜDÜRLÜĞÜ

Mustafa Azmi Bey 1313/1897 tarihinde Konya Maarif Müdürlüğü görevine tayin edilmiştir.

Maarif müdürlüğü yanında 4 Teşrinievvel 1313/16 Ekim 1897'de Konya İdadi Mektebi'nde 630 kuruş ücretle birinci kısım Fransızca dersi ve 450 kuruş ücretle ikinci kısım Fransızca ve kitabet-i resmiye (resmî yazışmalar) derslerine girmiştir.⁽³⁾

Ağustos 1315/1899'da Müze-yi Hümayun Konya Şubesi'nin açılmasına vesile olmuştur.

18 Ağustos 1900'dan 21 Aralık 1900'e kadar Niğde Maarif

Müdürü vekilliği,⁽⁴⁾

1317/1901'de Konya Halı ve Kilim Sergisi Hazırlama Komisyonu başkanlığı,

14 Nisan 1900'den 27 Aralık 1903'e kadar Konya Vilayet Matbaası müdürlüğü ve Konya Sana-yi Mektebi İnşaat Komisyonu başkanlığı görevlerinde bulunmuştur.

Mustafa Azmi Bey Konya'da bulunduğu süre içinde maarifin/ eğitimin gelişmesine katkıda bulunmuştur.⁽⁵⁾ Kendisine bu hizmetlerinden dolayı 15 Şubat 1315/27 Şubat 1900 tarihinden üçüncü rütbeden Nişan-ı Osmani ile taltif edilmiştir.⁽⁶⁾

8 Mart 1319/21 Mart 1903 tarihinde mutasarrıf olmak için Konya valiliğine verdiği dilekçe-de Mustafa Azmi Bey Konya'da

(4) OA, Y..A...HUS. 444-106.

(5) Maarif Müdürü Azmi Bey'e teşekkür edilmesine dair 2 Teşrinisani 1314/14 Kasım 1898 tarihli Konya Valisi Mehmet Ferit Paşa'nın Maarif Nezaretine gönderdiği yazı için bakınız: OA, MF.MKT. 427-29

(6) OA, İ., TAL. 205-64; OA, İ., TAL.240-37.

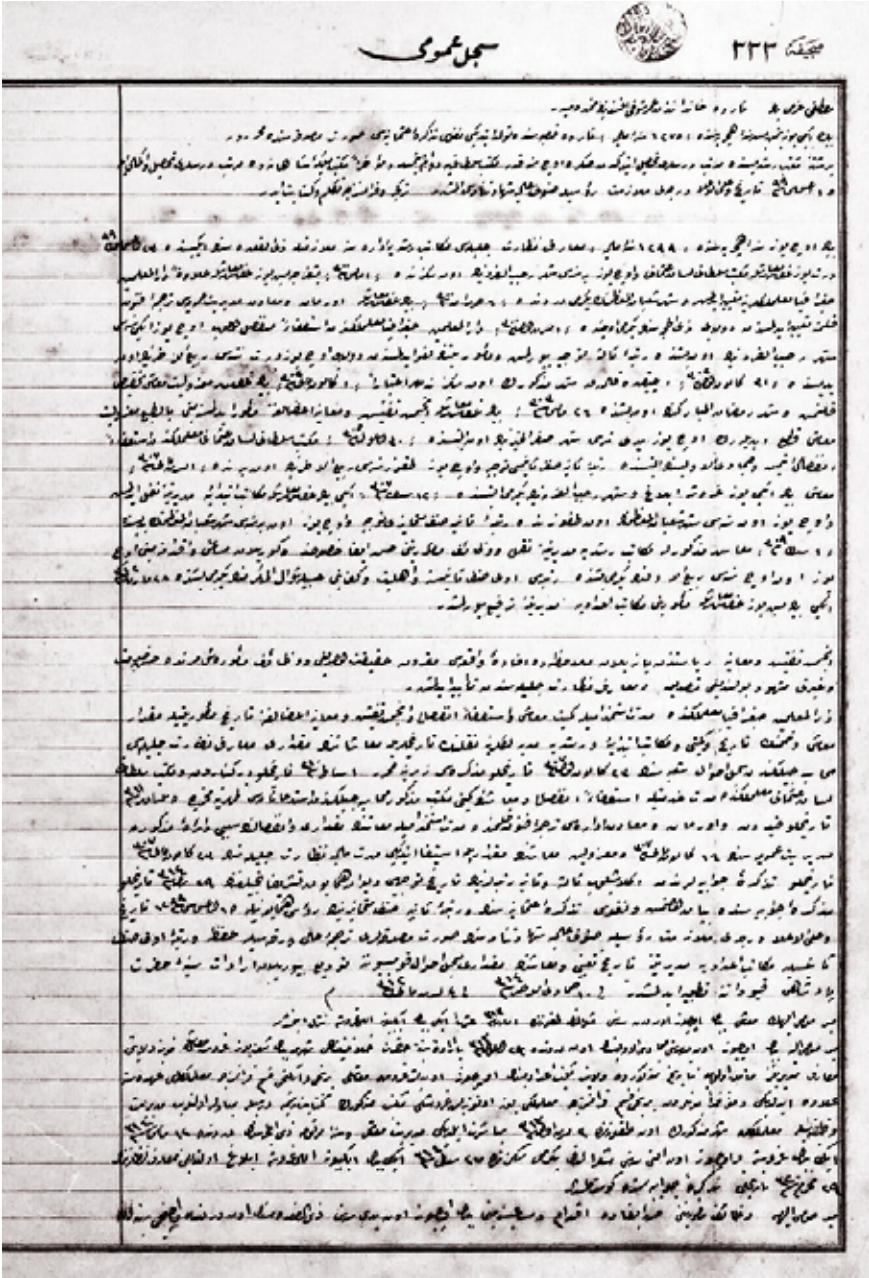
(3) OA, MF.MKT. 389-76.

kaldığı süre içinde yaptığı faaliyetlerle ilgili olarak şunları kaydetmiştir:

“Maruzu bendeleridir.

Bendeleri 1299/1883 senesinde mülkiye-i şahaneden (Siyasal Bilgiler Fakültesinden) aliy-yülala (pekiyi) derecede şahadetname (diploma) ile mezun olarak 19 seneden beri Maarif Nezareti celiliyesi (Milli Eğitim Bakanlığı) ile encümen ve tetkik-i müellefat komisyonu ve Ziraat Bankası meclisi idaresi ve ba-iradei seniyye-i hazreti padişahi Nafia Nezareti (Bayındırlık Bakanlığı) celiliyesinde teşkil eden filruksara komisyonu azalıklarıyla nezaretten (bakanlıktan) müşarun ileyhe Mekatib-i ibtidaiye ve rüştiye ve idadiye idareleri müdüriyetlerinde ve ahiren (son olarak) dahi Niğde mutasarrıflığı vekâletinde ve ba-irade-i seniyye cenab-ı hila-fetpenahi Konya’da küşat olunan (açılmış olan) halı ve kilim sergisi komisyonu riyasetinde (başkanlığında) bulunduğum gibi altı seneye karib (yakın) bir zamandan beri dahi vilayet-i celileyi asafeneleri Maarif (Milli Eğitim) müdüriyetinde bulunmaktayım. Şu bulunduğum memuriyetlerin kâffesinde (tamamında) bi-men ve kerameten teâlâ (Allah’ın yardımını, ikramını ile) rızayı mübayen? irtizayı cenabı mülükane daire-i necabeti tahiresinde ifa-yı hüsn-i hizmet (güzel bir hizmet ile) ve sadakate muvaffak olduğum gibi en son bulunduğum memuriyetlerdeki muvaffakiyeti kemtaranem dahi makam-ı celil-i divanelerinin takdirat-ı mahsusanı celp eylemiştir. Ehemmiyet, idari müstefti arz olan Niğde mutasarrıflığı vekâletinde bulunduğum dört ay zarfında ve kezalik

mezkûr sergi komisyonu riyasetinde suretleri leffen mütekadim mezabıt ile hüsn-ü idare-i umura ve isticlab daavat-ı hayriyye muvaffakat-ı kemtaranem makam-ı celil-i devletlerince dahi tasdik ve takdir buyurulmuş olduğu gibi elyevm bulunmakta olduğum memuriyette dahi vilayet-i celile-yi asifanelerini inzimam-ı muavenetiyle gerek merkez ve gerek mülhakatı vilayette 300’ü mütecaviz mekteb küşadı (açılması) ve bunların idarelerine karşılık olmak üzere 300 yüz bin kuruşu mütecaviz varidat (gelir) tedariki ile istizadei daavatı hayriyeti inayatı hazreti veliyyünimet istası dahi min gayri haddin muvaffak oldum. Ancak vücudu kemtaranem artık Konya’nın sert havasıyla istinas edemeyerek ekser zamanımı hastalıkla geçirmekte olduğum gibi etıbba dahi mülayim havalı bir mahalle nakli tahvili memuriyet bendeganeme lüzum göstermekte olduğundan ve zaten almak-ta olduğum maaşı cüziye maişeti abidanemi bi-hakkın temin edememekte olduğundan vilayeti celileyi varidatlarınca dahi musaddak olduğuna şahit ettiğim hizmet-i mesbuke ve sadakat mefruzai bendeganeme mükâfaten hevası mülayim bir liva mutasarrıflığına terfi ve tahvili memuriyet, çakaraneme sinn-ı delaletle makamı celili sadaret uzmaya arz ve işarı keyfiyeti müsaade buyulmasını iltaf ve inayât aliye-i cenabı vilayetpenahilerinden istida ve istirham eylerim. Ol babda ve her halde emr u ferman hazreti men lehü’l-emrindir. 22 Zilhicce 1320/8 Mart 1318 Vilayet maarif müdürü Azmi b. Ömer.”

Azmi Bey'in sicilli umumi kayıtları

1322/1906'da Bursa Maarif Müdürlüğüne, 1323/1907'de ek olarak Afyon Sancağı mutasarrıf vekilliğine tayin edilen Mustafa Azmi Bey, Bursa'da Maarif Müdürü iken Bursa Lisesi binasında ilk defa tertip edilen Bursa Yerli Mahsuller Sergisi'nin başkanlığını üstlenmiştir.

24 Temmuz 1908'de İkinci Meşrutiyetin ilanı üzerine Ağustos 1908'de Galatasaray Lisesi müdürlüğüne atanmış ancak Ekim 1908'de Preveze milletvekili olarak Meclis-i Mebusana'ya girmeye hak kazanınca Galatasaray Lisesi'ndeki görevine devam edememiştir.

Büyük bir kayıp

B. Azmi Ömer Akalın vefat etti

Teesürle haber aldığımızı göre sabık Preveze mebusu ve Bursa valiliğinden müteakid B. Azmi Akalın vefat etmiştir.

Merhum Bilecik mebusu profesör general Besim Ömer Akalın büyük biraderi idi. Hürriyetperver fikirlerinden dolayı Abdülhamid zamanında nefyedilen B. Azmi dürüst, muhlisine hürmet telkin eden bir zattı. Cenazesi yarın Kadıköyünde Modada Ağabey sokağında evinden kaldırılarak Beyazıt camisinde namaz kıldıktan sonra Merkezefendiye defnedilecektir.

Büyük biraderinin ebedi ziyandan dolayı muhterem profesör general Besim Ömer ile efradı ailesine taziyetlerimizi sunarız. B. Azmi Ömer Akalın, Galatasaray ve Mülkiye mekteplerinden mezundur. Darülmuallimin muallimliğinde, Darüleytam müdüriyeti umumiyesinde bir müddet bulunduktan sonra Konyaya nesyolunmuştur. 1908 meşrutiyetin ilânını müteakip İstanbulda avdetinde Galatasaray müdürlüğüne ve oradan Preveze mebusluğuna intihap ve nihayet Bursa valiliğine tayin edilmiştir. Daha sonra Kastamonu valiliğine nakledilmişse de memuriyetine gitmiyerek tekaüdlüğünü talep etmiştir. 1919 da ikinci

B. Azmi Ömer Akalın

ÖLÜM

93 senesi mebuslarından, Narda eşrafından esbak Sınop mutasarrıfı merhum Ömer Şevki paşa mahdumu ve Bilecik mebusu profesör general Dr. Besim Ömer Akalın ve Ağah Akalın ve Macide Tektaşın büyük biraderleri sabık Preveze mebusu Bursa valiliğinden müteakid Azmi Ömer Akalın irtihal etmiştir. Cenazesi yarınki çarşamba günü saat onda Kadıköyünde Modada 10 No. lu Ağabey sokağında evinden kaldırılarak Sirkeci vapur iskelesine nakil ve Beyazıt camisinde öğle namazı kıldıktan sonra Merkez efendideki aile makberesine defnedilecektir.

Merhuma Allahtan rahmetler diler, kederdide ailesine sabırlar temenni ederiz.

Acı bir kayıp

Bilecik mebusu Profesör General Dr. Besim Ömer Akalınla Ağah Ömer Akalın ve Macide Tektaşın büyük biraderleri sabık Preveze mebusu müteakid Azmi Ömer Akalın vefat etmiştir.

Cenazesi, yarın saat 10 da Kadıköyde Modada Ağabey sokağında 10 numaralı evinden kaldırılacak. Sirkeci vapur iskelesine nakledilerek namazı Beyazıt camisinde kıldıktan sonra, Merkezefendideki aile makberesine defnolunacaktır.

Merhuma Allahtan rahmet diler, kederdide ailesine taziyetlerimizi bildiririz.

Merhumun hal tercümesi

Azmi Ömer Akalın, Galatasaray ve Mülkiye mekteplerinden mezundur. Darülmuallimin muallimliğinde, Darüleytam Müdüriyeti Umumiyesinde bir müddet bulunduktan sonra Konyaya nesyolunmuştur. 1908de Meşrutiyetin ilânını müteakip İstanbulda avdet ederek, Galatasaray müdürlüğüne ve oradan Preveze mebusluğuna intihap ve nihayet Bursa Valiliğine tayin edilmiştir. Daha sonra Kastamonu Valiliğine nakledilmişse de memuriyetine gitmiyerek tekaüdlüğünü talep etmiştir. 1919 da ikinci defa olarak Bursa Valiliğine tekrar tayin edilmiş, bir müddet ifa-yı vazifeden sonra o vakitki merkezi hükümet kendisini azlederek yerine Kürd Mustafa Paşayı tayin etmiştir. Son defa iki kere İstanbul Belediye azalığında hizmeti sebkat etmiştir.

Elifba, Coğrafya, Hanım Kitabı, Genç kızlarımız, Artistin Ölümü, Yeni Robenson, Çocuk Hikâyeleri gibi bazı eserleri ve intişar etmiyen dört cildlik Hayat Pratiq-e'i ve gazete ve mecmualarda intişar etmiş müteaddid hikâyeleri vardır. Merhum balük, hür fikirli, vatanını sever bir zattı. Ziyat kendisini tanıyanlar arasında derin teessürü mucib olmuştur.

Mustafa Azmi Akalın

1325/1909'da I. Hüseyin Hilmi Paşa kabinesinde kendisine Maarif Nazırlığı görevi teklif edildiyse de uygun bir dille valiliğe devam etmek istediğini bildirmiş, 1325/1909'da Bursa ve 1326/1910'da Kastamonu Valiliğine tayin edilmiştir. Fakat hastalığı sebebiyle Kastamonu'da göreve başlayamadığından ikinci defa olmak üzere Hüdavendigâr (Bursa) Sancağına vali tayin edilmiştir. Bir ay sonra Hürriyet ve İtilaf Fırkası iktidara gelince buradaki görevine son verilen Mustafa Azmi Bey, 1330/1914'te kendi isteğiyle emekliliğe ayrılmış ve bir daha resmî bir görev almamış ve kendini neşriyata adanarak Kadıköy/Moda'daki hanesinde ilim dünyasına katkıda bulunmaya çalışmıştır.

VEFATI

Evlenmediği için soyu devam etmeyen Mustafa Azmi Bey, 15 Ocak 1940 tarihinde İstanbul'da vefat etmiştir. Cenazesi Beyazıt Camiinde öğle namazından sonra Merkez Efendi'deki aile kabristanına defnedilmiştir.

Akşam ve Cumhuriyet gazetesi "Büyük bir kayıp: Azmi Ömer Akalın vefat etti" başlığıyla şu haberlere yer vermiştir:

"Teessürle haber aldığımızı göre sabık (eski) Preveze mebusu (milletvekili) ve Bursa Valiliğinden mütekaif (emekli) Azmi Akalın vefat etmiştir. Merhum Bilecik mebusu Profesör General Besim Ömer Akalın'ın büyük biraderi idi. Hürriyetperver fikirlerinden dolayı Abdülhamid zamanında nefyedilen Azmi dürüst, muhitine hürmet telkin eden bir zattı. Cenazesi yarın Kadıköy

Moda'da Ağabey sokağındaki evinden kaldırılarak Beyazıt Camii'nde namazı kılındıktan sonra Merkez Efendi'ye defnedilecektir. Büyük biraderinin ebedi ziyayından dolayı muhterem Profesör General Besim Ömer ile efrad-ı ailesine taziyetlerimizi sunarız. Azmi Ömer Akalın, Galatasaray ve Mülkiye mekteplerinden mezundur. Darulmuallimin muallimliğinde, Darüleytam müdüriyeti umumiyesinde bir müddet bulunduktan sonra Konya'ya nefy olunmuştur. 1908 Meşrutiyet'in ilanını müteakip İstanbul'a avdetinde Galatasaray müdürlüğüne ve oradan Preveze mebusluğuna intihap ve nihayet Bursa valiliğine tayin edilmiştir. Daha sonra Kastamonu valiliğine nakledilmişse de memuriyetine gitmeyerek tekaüdünü talep etmiştir. 1919 da ikinci defa olarak Bursa valiliğine tekrar tayin edilmiş, bir müddet ifa-yı vazifeden sonra o vakit ki merkezi hükümet kendisini azlederek yerine Kürt Mustafa Paşa'yı tayin etmiştir. Son defa iki kere İstanbul belediye azalığında hizmeti sebkat etmiştir. "Elifba, Coğrafya, Hanım Kitabı, Genç Kızlarımıza, Artistin ölümü, Yeni Robenson, Çocuk Hikâyeleri" gibi bazı eser-

Azmi Bey'in mezarı

leri ve intişar etmeyen dört ciltlik "Hayat Pratique'i" ve gazete ve mecmualarda intişar etmiş müteaddit hikâyeleri vardır. Merhum haluk (güzel ahlaklı), hür fikirli, vatanını sever bir zat idi. Zıyaı (kaybı) kendisini tanıyanlar arasında derin teessürü mucip olmuştur."⁽⁷⁾

RÛTBE VE NİŞANLARI

Mustafa Azmi Bey, 1892'de ûla rütbesinin ikinci sınıfına terfi etmiş, 1892'de üçüncü rütbeden Osmânî, 1904'de ikinci rütbeden mecîdî, 1905'te Fransa Hükümeti Officer de L'Instruction Publique nişanı, 1912'de Duc de Saxabourg tarafından Fon Bor Kruvaze Rütbesinde Saks Erniştayn nişan ve rütbelerini almıştır.

ESERLERİ

Çok iyi Fransızca bilen, Arapça ve Farsça'ya da oldukça vakıf olan Mustafa Azmi Bey yazmış olduğu eserleri şunlardır:

1. Su, İstanbul: Ceride-i Askeriye Matbaası, 1300/1884, 339 sayfa (kardeşi Besim Ömer Bey ile beraber).

2. Esâm-i Türkiyyeyi Câmî' İlk

Kıraat Kitabı, İstanbul, Mahmut Bey Matbaası, 1309/1893, 32 sayfa.

3. Hanım Kitabı (Ev İşleri Ansiklopedisi), İstanbul: Hayriye Matbaası, 1300/1884, 437 sayfa.

4. Evlenmeden Önce ve Sonra Genç Kızlarımıza, İstanbul, Ahmet İhsan Matbaası, 1934.

5. Artistin Ölümü, Bir Perdelik Komedi, İstanbul: Ahmet İhsan Matbaası, 1934, 54 sayfa

6. Eski ve Yeni Harfler Hakkında Bazı Mütalaalar, İstanbul: Ahmet İhsan Matbaası, 1928, 43 sayfa

Ayrıca hazırlayıp tamamladığı halde bastıramadığı "Her Şeyden Biraz (Halk Bilgisi Kitabı)" ve hazırlayıp tamamladığı halde bastıramadığı 3000 sayfalık bir ansiklopedi serisi mevcuttur.

KAYNAKLAR

Akşam, 16 Ocak 1940.

Cumhuriyet, 16 Ocak 1940.

Osmanlı Arşivleri (OA) A, İ., TAL. 205 - 64; OA, İ., TAL. 240-37.

Osmanlı Arşivleri (OA), MF.MKT. 389-76.

Osmanlı Arşivleri (OA), MF.MKT. 427-29.

Osmanlı Arşivleri (OA), Y.A...HUS. 444-106.

Vakit, 20 Mart 1940.

Yahya Kemal Beyatlı, Çocukluğum, Gençliğim, Siyasi ve Edebi Hâtıralarım, İstanbul 1973.

(7) Akşam, 16 Ocak 1940, Cumhuriyet, 16 Ocak 1940.

تونیہ مکاتب اعدادی ملکینک بان طرفندن منظرہ سی ، و اخبرا علاوہ اولنان دواتر .

MERHUMU NASIL BİLİRDİNİZ? (17)

BİR MELEK SÎMÂ GEÇTİ (MERSİYE)

Kamil
UĞURLU

Senin yürümenle en büyük fırtına dindi anacığım. Bir asra yaklaşan ömrünün finalinde o müthiş fırtınanın dinişi, o fırtına kadar müthişti. Fırtına sonrası o olağanüstü güzel yüzünde, ol sükuneti daha önce hiç görmemiştik.

“Ey ölüm, eğer her fırtınadan sonra dünyayı böylesi bir sükun saracaksa, varsın bütün fırtınalar ölümlü uyandırıcaya kadar essinler..” Bizden ayrılmaya, çizginin öte yanında bulunan öteki sevgililerine kavuşmaya bu kadar mı hasrettin ki, daha bizi terketmeden o güzel yüzüne, o güzel tebessümü takıverdin.. Bizi bırakıverdin.. Gidiverdin.. Gülerek, sevinerek, tekbirlerle..

Bir dervişe gibi ayarladın herşeyi. Ömrünce ihlâs içindeydin. Toros dağlarında kulağı inli, aladonlu keçi oğlağına verirken de dervişeydin, dördünü sağlığında yolladığın sekiz çocuğa, yoksul gecelerde süt verirken de dervişeydin. O derviş tavrını hiç bırakmadın. Bir haysiyet heykeli gibi, güzel endamını taşıyan, benim ve öteki çocuklarının gözünde hep bir Rabia Adeviyye Sultandın. Hep iyilik okudun, hep iyilik okuttun, talim ettin, tedris ettin. Halinle, tavrınla, herşeyinle..

Sen çektikçe, sabrettikçe, isyandan uzak kaldıkça sana naz etti Hz. Yezdan. Ne güzel alış-verişiniz vardı. Bebeğiyle oynayan, ona olmadık oyunlar eden o büyük Yaratıcı'nın rızasını inşaallah aldığına biz şahadet ederiz. Burada ve öte yanda.

Gerçek bir haysiyet heykeliydin. Eyvallahun yoktu.

“Selâmünaleyküm kör kadı” diyendin sen. Böylesi bir neslin, bir efsane neslin son efsane temsilci-siydin.

Misafirliğinin son üç haftasında hep hazırlık içindeydin. Kimseyi rahatsız etmeden hazırlandın huzura, Ramazan'ı bekledin. Herkes ağız tadıyla oruçlansın diye. Ve bayramı bekledin. Hep hazırlandın. Bu çaba elbette sana da acı verdi. Biz nerden bilebilirdik. 'Kıvranışını, hasretten değil de acıdan bildik. Nerden bilebilirdik..

Ve bayramı, üç günlük bayramı bekledin, bayramlaşmak için. Sonra yürüyüverdin. Bir melek kadar zarif ve zahmetsiz..

Bu nasıl yürüyüş ki, seninle âlem yürüdü. Ardın sıra yürüdü. Köylüsü, kentlisi, genci-ihltiyarıyla..

İğde ağaçları çiçeğe durdu anacığım. Haydi seninle yine Lâlebahçe taraflarına çıkalım. Pamukçu pınarından bir yudum su içer de döneriz, haydi, iğde çiçeklerini seversin, bilirim. Dağlara doğru çıkmasını seversin, bilirim. O Türkmen karakterini hiç kaybetmedin. Bir kuru keşi ekmeğe katık etmesini seversin. Bilirim anacığım, sen herşeyin insana en yakın olanını seversin.. Buyur gel haydi..

Şimdi orada sevdiklerinle berabersin. Beyinle, oğlunla, kızlarınla ve kardeşlerinle ve ananla ve babanla.. Seni herkes düşünde gördü. Seni herkes bembeyaz gördü. Mutlu gördü. Ama ben görmedim. Ben düşümde görmedim. Çünkü hiç elimi

bırakmadın ki.. Ben hiç sensiz olmadım ki.. Çünkü sen bilirsin ki, unutulmayanın hatırlanmaya ihtiyacı yoktur.

Anacığım, sana bu dediklerim “mersiye” değildir. Onun için seni vasfetmeye devam edeceğim. Ömrüm boyunca. Seni tanıma talihini bulamayanlara anlatıp duracağım.

İnsanın yaşı ne olursa olsun, eğer annesi varsa, annesi sağsa, o kişi halâ çocuktur.

Ben artık çocuk değilim. Bu imkânı, bu imtiyazı yitirdim.. Elindeki oyuncuğımı yitiren çocuk ağlar da, çocukluğunu yitiren çocuk ağlamaz mı? Gözüm yaşı bundandır..

Bize, o inanılmaz güzellikteki tebensümünle vedâ edişinin üstünden bilmem kaç yıl geçti. Acısıyla, hasretiyle. Ve güneş, sen gideli, kaç defa doğdu ve battı. Takkeli dağın başında yine bazan bulutlar oldu, bahçemize bazen kar yağdı, ihlamur ağacının üzerine o senin pek hoşlandığın kumru kuşları geldiler, gittiler..

Neydi o telâşın.. Sevgiliye giden treni kaçırmanın o anlatılmaz telâşı ve heyecanını neden bu kadar yoğun yaşadın? Oradaki sevgililerin bizden daha mı çok özlediler seni?

Hacı Arif ağaya olan tutkunu bize belli etmemeye çalışırdın.. Aldığın türkmen terbiyesine göre, kocaya olan sevginin belli edilmesi ayıptı. Ama bazan bunu sen bile beceremiyordun. Seksen yaşındayken bile, Arif Ağa'nın kahvesini kendi ellerinle ikram etmenin huzurunu yaşıyordun. Kalkamadığın zamanlar yine ihmal etmedin.. O ne büyük bağlılıktı, o ne büyük ahde vefaydı, o ne muhteşem saygıydı.

İki kolunda iki kişi, evinin camları önünden geçerken, derinden dertlenirdin.

-Bir zamanlar buralar benimdi ha? Sanki hiç evim olmamış gibi.. Ören kaldı buralar.

Babamın gidişinden sonra evine pek giremez olmuştun.

Sevgili Ulviye'nin salonunu severdiniz. Orda yatarıdınız. Senin gibi temiz ve dikkatli bir başka kişi daha varmıydı dünyada? Bahçenin ötesinden geçen kişinin kokusu rahatsız ederdi seni.

Geceler boyu ne güzel alış-verişimiz olurdu sizinle. Hemen yanışındaki yerde çalışırdım. Işığımı görür, yatmadığımı bilirdin. Birinci gelişimde köyü konuşurduk. Değerlendirmelerin her zaman net, dürüst, ama insanı rahatsız edecek kadar dürüst olurdu. Kendini tenkit etmen gerekiyorsa, ederdin. Dünya yere indi de sen vazgeçmedin bu huyundan..

İkinci gelişimde Karaman'ı konuşurduk. Ala ineği, keş sıkmasını, babamın işlerini, kardeşlerimin görüşünü konuşurduk.

Daha önce öbür âleme göçen kardeşlerimden söz edilirken ben hüzünlendirirdim. Sen ise pek normal bir hâdiseyi anlatır tarzını hiç değıştirmezdin, ölüm öylesine tabiiydi ki sana, bir öğle vakti kadar normal bir hayat uzantısıydı. Bu feyselof tavrını, Torosların doruklarından mı almiştin anacığım?

O dağ vekârını, o dağlar kadar vakûr halini Taşatan Ardıcı'ndan aldığımı ben nasıl bilebilirdim?

Yanına üçüncü gelişimde “gelme” derdin. “Gelme de artık yat.” Halbuki bilirdim ki, yine uyumayacaksın ve beni yine bekleyeceksin. Nitekim beklerdin. Sana sarılınca her defasında ağlardım. Sana ulaşamayacağımı bildiğimden ağlardım.

Sabah ezanlarıyla birlikte sükûna ererdin. Yatağında, önüne aldığın yastığa secde eder, yastıkta Yaratana'na secde eder, şükreder, hamd okur, hayır okur uzanırdın.

“Gelme” derdin. Bunun “gel” demek olduğunu bilirdim oysa. Ettiğin duaların birine bile lâıyk olabilmek insanın başının arşa ermesi demektir.